

ORAVECZ IMRE (1940.)

NAGYAPÁMNAK

(a Dominion and Stamping cég volt alkalmazottjának sírja Kanadában, a windsori temetőben.)

zöld nyárfalevelek,
vízszintes rézlapon gravírozott betűk:
Steve O.

itt nyugszol,
sók és ásványok közé dugtad nagy kezed

Szajla, Budapest, Toledo, Windsor
kifosztott helyek, értelmetlen nevek

faludban magyarul beszélnek,
friss szénaitlat,
alvadt-kék ég,
a kamrákban reszkető öregek

(senki sem emlékszik rád)

idegen föld a szádban,
idegen gyökér nyakszirteden

B. I.-NEK

hullám tódul a partra, átnedvesednek
a rétegek

aztán a lyukakból
visszaszivárog
a fehérség, a robaj, a nyálka

súrlódva
egy szemese mozog előre

megmaradt
emlékeztetőül
az érzékek számára

néha elmégy innen a halál előtt

elmúlnak az esték,
a tintába aranyat csöppentesz
reménytelen,
hideg érkezik

márvány

a homályban az ember
egy percet elidőz

minden nehéz, törékeny

már nem lehet messzire jutni véle,
[folyton]

visszahull

Budapest

PETRI FERENC (1948.)

SOHASEM ZÁROD KULCSRA

sohasem zárod kulcsra az ajtót
ládd most szél támadt és
szobádban rebeg a gyertya lángja
sohasem zárod kulcsra az ajtót
s most bordáid mögött is fúj a szél
túljut ereid országútján
átkel rajtad
mint a madarak a határokon
de a madárnál gyorsabb
de a madarat csak kitaláltad
sohasem zárod kulcsra az ajtót
félni csak másokért lehet

akiben búcsúzol az ifjúságtól
most azt a lányt is
karjaiba veszi a szél
csatáros lesz a szempillája
csontig égeti a szomorúság
de beszél s hadonászik
zarándokútra indul érted

nem kell belehalni
nem szabad belehalni

majd eladod madarad röpülését
kékmadarat búvös tulipánt árulsz
szíromszájú szeretőd emlékét
mosolyod hamujából
varázslásra rejtegetsz
cilinderedben ámuló nyulat
búcsúztatásra siratásra
kendőket bújtatsz trükkös közelődben
iszol virradatig kortyolsz
savanyú kövidinkát
amíg ökrendezel

nem kell belehalni
nem szabad belehalni
el kell felejteni
a romfalban ketyegő órát
amit megőriztél
emlékeztetőnek

A NEGYVENEGYEDIK NAPON

ÁGNESNEK

virrasztalak virradatig
magas ég alatt éjszakázom

aztán a madarak megébrednek
lebegnek napraforgók
sárga tükreiben

búfelejtő borom elfogy
nincs ellened más orvosságom

a negyvenegyedik napon
eláll az eső
a negyvenkettediken mégsem
érkezem meg
a szembéjad mögötti tájra

Szeged

PODOLSZKI JÓZSEF (1946.)

SÁRKÁNYÖLŐ

A sárkányok belülről nőnek

hét-hat nagy fejjel
és nincs egy legkisebb királyfi
ki lecsapná nyakunk
csak tömörülnek nehéz csendjeink
álomkór billeg az agyon
hogyan hosszú ujjakkal már el se érhetünk
néhány mosolyig meg a biztosító
keményült combok sugárzása alá
nincs már nemiség csak üzekvő haszon
buggyan előre nyugalom után

melyig azért el mégse juthatunk
hát top-top topogunk
nyerünk a hévben olykor szédülést
hova kirakodunk szerszámcsomó tenyészett
asztalkáira

A sárkányok meg belülről nőnek
hét-hat nagy fejjel
és nincs egy legkisebb fi
ki lecsapná nyakunk

Újvidék

RÓZSA ENDRE (1941.)

ANYÁM ÉS ÉN

I.

Anyám a kútra ment előttem,
két tenyeréből poharat
formált. Nem sok vizet zavart:
ivott-e? Csak eltűnt az őszben.
A gyomok utána loholtak,
repedt fülekkel, szomjasan
lapultak lányomán —
mosolyaiból kilakoltat,
a szomszéd bánathoz oson,
rólam pletykáz anyám.
Míg árva csalánt gyűjt a völgyben,
erdején egy fa nem marad:
az ágas távolságokat
tűz irtja közte és közöttem.

II.

Nem értem, milyen kapukat
csaptál reám. Én kinyitottam.
Tekintetem a kulcslyukak
mélyén forog; mi zárja jobban?
Más kulcsait már rég eldobtam;
kapjam ki sírből ujjadat?

Lepattog kezed nyoma rólam,
por kápráz; viszi a huzat!
Nap süt. Egyetlen árnyék éle
császármetszés a levegőn,
ím, az idő holt anyaméhe,
hajam kitépem — belenőt.
A könnyeimnek ki ás vermet?
Üres cellában menetelnek.

III.

Ki ácsol küszöböt a könnyeknek?
Megfelezzük az egy nyomort,
a falak csendben elköszönnek.
Koromra, téglaporos óra
háborús pincék nyílanak.
Gyökér forog padlónk alatt,
örökös órák mutatója.
Egyszer majd jut idő a jóra,
ki mindkettőnkél szabadabb,
csak ez múlta, e mai nap:
megráng a világűr korogva.
A Nap — kövel tömött torok.
Eresszetek gyomrunkba lámpát:
nincs éhség, amit ki ne hánynánk!